SVOBODA

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

o. 113. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 17, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го ЧЕРВНЯ 1989 Ч. 113. РІК XCVI

В ЖИТОМИРІ ЛЮДСЬКІ КОСТІ ВАЛЯЮТЬСЯ НА ВУЛИЦІ

Київ. — Як повідомляється в газеті „Молодь України" з 3-го червня, жителі Житомира ще у вересні 1988 року надіслали повідомлення до преси, що між провулком Путятинським і жидівським кладовищем поховані жертви масових репресій 1930-их років. В листі п.н. „Заборонена зона" люди з болем повідомляли про жахливі факти. Лист опублікувала газета „Комсомольська Зірка" з 19-го листопада 1988 року.

На місці масових поховань власті вирішили спорудити будинок, однак люди запротестували, заявляючи, що не хочуть жити в будинку, побудованому на кістках невинних жертв.

В результаті Корольовський райвиконком міста Житомира створив комісію для дослідження масового поховання. 12-го грудня 1988 року на вказане місце направили екскаватори і розкопали на глибині двох метрів людські кістяки й залишки одягу та взуття. Матеріяли по дослідженню цих поховань передали до міського виконавчого комітету, а кістки й досі лишилися не закопаними, їх обмивають дощі та розтягують бродячі собаки.

Результати дослідження могил не були опубліковані.

Редакція газети „Комсомольська Зірка" повідомляє, що разом з листом громадяни Житомира надіслали фотографії, зроблені на місці розкопок.

Українські студенти демонстрували в обороні демократії в Китаї

Ню Йорк. — У п'ятницю, 9-го червня ц.р., група із 25-ох українських студентів брала участь у демонстрації за демократію в Китаї.

Цілоденна програма була влаштована проти брутального здушення демонстрації за демократію у Пекіні 4-го червня.

Демонстраційний похід почався в долішній частині Ню Йорку о год. 10-ій вранці та продовжувався до будинку Об'єднаних Націй. Багато міських та державних політиків виступали з промовами, в тому посадник міста Едвард Кач і сенатор Патрик Мойниген. Хоч дощ ішов, коло 15,000 людей взяло участь у демонстрації.

Українські учасники несли синьо-жовті прапори та лозунги „Українські студенти за китайську демократію" і „Воля Китаю — воля Україні". Українські студенти взяли участь у поході від ОН до китайського консуляту. Глядачі оплескували групу українських студентів, які солідаризувались з китайцями. Багато китайців дякували студентам за їхню підтримку. Один китайський студент заявив, що „ми всі боремося проти комунізму. Комунізм вмер — спільно поховаймо його".

Українські студенти були зорганізовані осередком Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського у Ню Йорку.

Вийшла збірка поезій А. Пашко „На перехрестях"

Нюарк, Н.Дж. — Цього року, з циклу видань Бібліотеки Прологу і Сучасности появилася 164-сторінкова збірка поезій, том перший „На перехрестях" поетеси Атени Пашко. Мистецьке оформлення цієї збірки, і тверда обкладинка — Опанас Заливаха; технічна редакція — Юрій Маївський. Вступне слово Михайлини Коцюбинської.

Поетеса А. Пашко — інженер-хемік, переслідувана совєтською владою у 1970-их роках за участь у руховім опору. Її ранні вірші побачили світ ще в середині 1960-их років у різних українських публікаціях на Україні.

У своєму вступному слові М. Коцюбинська так характеризує творчість А. Пашко: „Поезії Атени Пашко — жіночі у доброму значенні цього слова. Іноді ми не раз боїмося цього визначення, ототожнюючи його з чимсь менше вартісним, порівняно з чоловічим началом в поезії, сальоновим, дамсь-

(Закінчення на стор. 4)

Л. ЛУК'ЯНЕНКО ПЕРЕБУВАЄ НА ЗАХОДІ

Брюссель, Бельгія. — У четвер, 8-го червня, сюди прибув на двомісячну візиту довголітній політв'язень правозахисник і голова УГС Левко Лук'яненко. На летовищі його зустрічали представники української громади в Европі.

Зустрічали його також українці з Америки і Канади, серед них члени організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні Віра Еліяшевська з Чикаго, Одарка Полянська з Нюарку, Марія Зарицька з Дітройту, й також від СКВУ Христина Ісаїв з Канади.

Після зустрічі відбулася пресова конференція, на якій Л. Лук'яненко розповів кореспондентам про національні проблеми в СССР, зокрема в Україні, та про багато інших проблем, що стосуються прав людини.

Л. Лук'яненко

Стараннями організації АОЛПУ та Міжнародної Амнестії Л. Лук'яненко прибув 14-го червня до Парижу на конференцію представників 35-ти держав з питань прав людини.

Ю. Шимко перебував у Парижі

Париж (СКВУ). — В днях від 2-го до 8-го червня перебував у Парижі президент СКВУ Юрій Шимко у зв'язку з Міжнародною конференцією перегляду і здійснювання Гельсінкських угод державами, які ті угоди підписали.

Приїхавши до Парижу, Ю. Шимко ще того самого дня відвідав канадського амбасадора й зустрівся з канадською делегацією на конференції.

У суботу, 3-го червня, президент СКВУ зустрівся з представниками українських організацій, д-ром Кирилом Митровичем, редактором „Українського Слова" д-ром Володимиром Косиком, і з парохом української католицької церкви, О. Салевичем.

В неділю, 4-го червня, українська громада в Франції офіційно закінчувала святкування 1000-ліття Християнства в Україні в місті Ремз у церкві св. Ремі, де в 1051 році Анна Ярославна була коронована королевою Франції. Архиєрейську Службу Божу відправив Владика Михаїл Гринчишин, а співав Візантійський хор з Утрехту під диригентурою проф. М. Антоновича. Після Богослуження відбувся святковий обід і концерт, на якому промовляв Ю. Шимно по-українськи і по-французьки.

У своїй доповіді президент присвятив багато уваги цілям і завданням СКВУ. Крім того Ю. Шимко зустрічався з провідними членами української громади на окремо влаштованій зустрічі.

В понеділок, 5-го червня Ю. Шимко брав участь у конференції в справі Гельсінкських угод разом з Христею Ісаїв як офіційний співучасник тої сесії.

Про стан Українських Церков в Україні говорили також делегати ЗСА, Великобританії і Канади. У зв'язку з тим схвалено резолюції з вимогою легалізувати обі Українські Церкви в Україні.

В часі конференції Ю. Шимко мав нагоду зустрітися з канадським амбасадором і з головою совєтської делегації Юрієм Кашлєвим у розмові з яким порушив питання Українських Церков та окремі репрезентації України на конференції Гельсінкських угод. Кашлєв особисто погоджувався з тим, кажучи, що за всі справи пов'язані з людськими та релігійними правами, відповідає уряд Української ССР і тому не має застережень, щоб Україна була 36-ою країною-учасником конференції Гельсінкських угод.

Ю. Шимко переговорив цю справу з амбасадором Франції і Канади і вони заявили, що коли СССР поставить відповідний внесок на конференції, тоді вони його підтримають.

Між іншим, у розмові з Кашлєвим, Ю. Шимко поінформував, що до Брюсселю приїхав з України довголітній політичний в'язень Левко Лук'яненко і запитав Кашлєва чи не міг би він включити його в свою делегацію, щоб Лук'яненко міг брати участь у конференції Гельсінкських угод — щось так як канадська делегація включила Ю. Шимка від СКВУ. Голова совєтської делегації не погодився на це.

Вечором того самого дня Ю. Шимко відбув зустріч з редакторами „Українського Слова" Н. Митровичем і

(Закінчення на стор. 3)

М. ҐОРБАЧОВ ВПЕРШЕ ЗАГОВОРИВ ПРО БЕРЛІНСЬКИЙ МУР

Бонн, Західня Німеччина. — На закінчення своїх тріюмфальних відвідин Західньої Німеччини Міхаїл Ґорбачов вперше заговорив про можливість знесення Берлінського муру.

Його слова не обіцювали нічого конкретного, але сама згадка про таку можливість викликала серед німецького населення ще більшу евфорію у відношенні до совєтського провідника. До сі зі сторони СССР не було ніколи навіть згадки про таку можливість, тому слова М. Ґорбачова, що „Берлінський мур не є нічого постійного" дав німецьким політикам нагоду відразу ствердити, що з цими словами починається новий етап у стосунках поміж Німеччиною і СССР.

Але заява Ґорбачова, що він зложив на прощальній пресовій конференції не була без передумов, які зводилися до того, що Берлінський мур може зникнути якщо зникнуть причини, які його створили.

Помимо того, що ці передумови не легкі до виконання, речник уряду Західньої Німеччини Ганс Кляйн підкреслив, що його уряд уважає заяву Ґорбачова „незвичайно позитивним кроком", щоб таким акордом закінчити його перебування в Західній Німеччині, яке німці незвичайно прихильно оцінюють.

Усі чотири дні гостини М. Ґорбачова у Західній Німеччині проходили під таким позитивним знаком затіснення стосунків поміж СССР і Західньою Німеччиною. Останньою зупинкою М. Ґорбачова було промислове місто Дортмунд, де тисячі робітників сталеварні викрикували ім'я Ґорбачова та вітали його ентузіястично. Ці вітання викликали навіть у М Ґорбачова заклопотання, яке можна було завважити на прощальній пресконференції перед відлетом із Дюссельдорфу до Москви. Тому він старався підкреслити економічні зв'язки із Заходом і виміну технологією.

Наджібулла не має наміру відмовлятися від влади

Ню Йорк. — Газета „Ню Йорк Таймс" у середу, 14-го червня, надрукувала звіт про інтерв'ю, яке її кабульський кореспондент Джан Бернс взяв у президента Афганістану генерала Наджібулли. 42-річний афганський диктатор відкинув вимоги, щоб його уряд подав резиґнацію. Це повинно стати першим кроком у напрямі політичного урегулювання збройного конфлікту в країні.

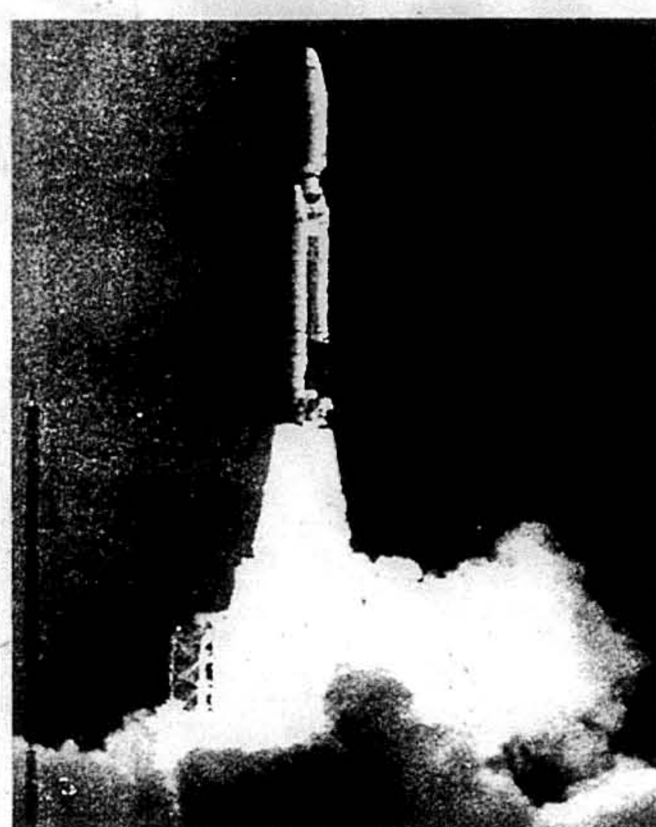
Генерал, який дав інтерв'ю Бернсові у кабінеті колишнього афганського короля Мохаммеда Загір Шаха, згадав і про заперечення тих, які вважають, що, будучи в минулому головою афганських органів державної безпеки (ХАД), Наджібулла не може брати участи у мирних переговорах з муджагедінами. Наджібулла очолював афганське КҐБ протягом шести років, поки його не призначили у 1986 році президентом Афганістану.

Він заявив, що З'єднані Стейти не повинні висувати таких заперечень проти нього, бо американський президент Джордж Буш колись очолював Сі-Ай-Ей. „Якщо праця на пості керівника такої організації служить підставою для того, щоб за вас не голосували, то як вийшло, що в такій цивілізованій країні, як ЗСА, люди голосували за Буша?" — реторично запитав Наджібулла. „Навіть у цій справі Буш міг би підтримати, бож він мій колега", — додав Наджібулла.

Муджагедіни обвинувачують Наджібуллу в тому, що керовані ним органи державної безпеки знищили у в'язницях тисячі і тисячі афганців. Коли Бернс запитав про це Наджібуллу, той відмовився коментувати висунені проти нього обвинувачення і заявив, що справу

(Закінчення на стор. 4)

Ракета Титан 4 вилетіла в простір

Ракета „Титан 4" підноситься вгору.

Кейп Канаверал, Фла. — У середу, 14-го червня ц.р., о год. 9:18 ранку успішно випущено в простір досі найбільшу безпілотну ракету, яку названо „Титан 4".

Ракету випущено без великого розголосу, бо, як стверджують знавці, військові кола відповідальні за полет хотіли вдержати це в таємниці. Успішність вилету ракети миттю рознеслась по цілій країні і щойно тоді військові експерти, науковці та політичні коментатори почали розглядати важливість цього експерименту. Ракета мабуть запустила в простір сателіта.

Секретар Департаменту летунства д-р Доналд Б. Райс заявив, що „запущення в простір ракети 'Титан 4' є кольосальним етапом в бутті нашого народу, як і незаступимим інструментом для нашої крайової простірної безпеки". Це успішне запущення є початком мультибільйонової фльоти „Титанів 4", призначених для піднесення в простори великих військових інструментів, котрі первісно плянувалось вистрілювати в простір на міжпростірних ракетах НАСА.

Військово-повітряні сили ЗСА збудували цю ракету щоби бути незалежними від ненадто надійних міжпростірних ракет НАСА. Місце на військовий обладунок в ракеті „Титан 4" є куди більше, як в інших міжпростірних ракетах і, згідно з інформаціями старшин військово-повітряних сил, в цей обладунок будуть включені сателіти для попередження про небезпеку ворожого нападу, для різного роду зв'язків, висліджування різних електронічних сигналів і для фотографування підозрілих об'єктів з віддалі сотень миль у просторі.

Провід військово-повітряних сил є дуже вдоволений успіхом запущення цієї ракети, одначе не виключає в майбутньому також і надальше вживання міжпростірних ракет НАСА. Експерти міжпростірних полетів з приватного сектора заявили, що успіх „Титана 4" є дуже важливим для майбутніх військових плянів, бо ракета є спроможна підносити в простір нову групу сателітів, що є більші, тяжчі та софістиковані.

Мистець Ф. Гуменюк подорожує по ЗСА і Канаді

Джерзі Ситі, Н. Дж. (Р. Р.). — Редакцію „Свобода" у п'ятницю, 9-го червня ц.р. відвідав мистець неконформіст Феодосій Гуменюк з України, виставка творів якого відкрита в Українському Музеї в Ню Йорку до 25-го червня ц.р..

Ф. Гуменюк зазнавав різних утисків та переслідування з боку влади в СССР від 1975 року до перебудованих часів. Тепер його поновили у Спілці Художників України і він знову має змогу працювати за фахом. Ф. Гуменюк народився на Вінниччині 1941 року. Від 1958 до 1963 року студіював у художньому училищі міста Дніпропетровське, а потім в Інституті скульптури, архітектури й живопису ім. І.Ю. Рєпіна в Ленінграді. Одружився також з малярkою Наталкою Павленко і має доньку Уляну.

Ф. Гуменюк брав участь у офіційних, а потім в неофіційних виставках, де відвідувачі мали змогу побачити такі картини як „Вірність Україні", „Наші свята", „Повернення чумака", „Різдво", „Свята Родина" та інші. Як видно уже з назв, у творах Ф. Гуменюка переважає українська тематика. Саме це й не сподобалося совєтським владоможцям часів застою, які почали переслідувати мистця під різними приводами. Ф. Гуменюк розвиває традиції українського малярства починаючи від візантійського періоду до сучасних днів, пов'язуючи з новими винаходами. Мистець виконав серію картин на тему гетьманщини, обрядів, є серія історичних портретів. Мріє про об'єднання молодих, розкованих українських мистців, які могли б створити оригінальн..., національний, український напрямок у мистецтві. Він також палко бажає, щоб українське мистецтво вийшло за межі української громади і стало широко відомим у мистецьких колах різних країн.

Ф. Гуменюк (зліва) розмовляє з відвідувачами під час виставки в Ню Йорку.

Ф. Гуменюк з родиною живе в Ленінграді, де він бере також активну участь у житті української громади. Протягом десяти років він, разом з іншими активістами, членами Товариства ім. Т. Шевченка, домагався дозволу на побудову пам'ятника Т. Шевченкові в Ленінграді. Мистець розповів, що на цвинтарі, де був похований Т. Шевченко раніше стояв стовпчик, до якого була прикріплена дощечка з написом, що тут похований Т. Шевченко. Однак, за часів Брежнєва та дощечка зникла. Згодом з'ясувалося, що зникла також меморіяльна дошка на будинку Академії мистецтв, на якій значилось

(Закінчення на стор. 4)

КОНЦЕРТ УЧНІВ УМІ

Ню Йорк. — Річний концерт учнів Українського Музичного Інституту при співучасті вокального ансамблю „Промінь" відбудеться в неділю, 18-го червня ц.р., о год. 3-ій по полудні в залі школи св. Юра. Участь в концерті беруть учні кляси фортепіяну вчителів: Т. Гринькова, Г. Мирошниченко-Кузьми, Соні Шереґ і Р. Дурсо; кляси віольончелі Н. Цибрівського; кляси сольоспіву Лорейн Фултон-Корсон: Оксана Харук, Марія Врлянська, Борис Гайда та вокальний ансамбль „Промінь" під керівництвом Боганни Волянської.

У СВІТІ

У ФЕРҐАНСЬКУ ДОЛИНУ, де другий тиждень тривають криваві заворушення, прибула урядова комісія, яку очолюють голова Ради міністрів СССР Ніколай Рижков і колишній голова КҐБ Віктор Чебріков. Н. Рижков, який відвідав табір турків-месхетів, що рятуються від погромів узбеків, заявив, що претенсії цієї народности будуть розглянуті спеціяльною комісією Ради національностей. Рижков прямо заявив про можливість повернення месхетів у ті райони Грузії, звідки вони були колись депортовані за наказом Сталіна. „Ми обговорюємо можливість повернення цієї народности на її історичну батьківщину, якої вона була позбавлена в роки беззаконня і самоправства", — сказав Рижков. Як повідомляє агентство Ассошіейтед Пресс, евакуація 17,000 турків-месхетів, що перебувають у величезному тимчасовому таборі в Узбекистані, вже почалося.

ІЗРАЇЛЬСЬКА АВІЯЦІЯ нанесла в середу, 14-го червня, удар по базі палестинців, розташованій недалеко від поселення Бшамун у Ливані. В акції взяло участь шість літаків. Два перші літаки випустили чотири ракети. За 20 хвилин ще чотири літаки скинули на базу шість бомб. Під час налету було вбито троє і поранено дев'ять палестинців. База, розташована у сосновому лісі, служила захистом для членів палестинських організацій Народний фронт звільнення Палестини, Демократичний фронт звільнення Палестини, Фронт народної боротьби і Фронт звільнення Палестини. Головна квартира всіх цих організацій, які входять в Палестинську Визвольну Організацію, знаходиться у Дамаску, Сирія. Командування ізраїльської армії оголосило, що акція була здійснена як відповідь на обстріл ракетами ізраїльського міста Метулла 28-го травня, коли була поранена восьмимісячна дитина.

ТРИ БОМБИ, ПІДКЛАДЕНІ терористами, вибухнули в середу вночі у столиці Греції Атенах. Вибухами пошкоджені будинки міністерства внутрішніх справ, податкового управління і судового відомства. У листівках, підкинутих на місця вибухів, ліва терористична організація ЕЛА (Народна революційна боротьба) взяла на себе відповідальність за ці акції. Ця група вже неодноразово брала на себе відповідальність за вибухи біля будинків урядових установ. Керівництво організації вказувало, що урядові органи „некомпетентні і не дотримуються принципів соціяльної справедливости". За останні 30 днів ЕЛА вже провела чотири диверсії.

ПРОТЯГОМ ТИЖНЯ У ПАРКУ ім. Чкалова у Дніпропетровську щодня від 6-ої до 8-ої години вечора відбувалися санкціоновані мітинги, на яких обговорювався хід з'їзду і поведінка на ньому депутатів з Дніпропетровської області. У мітингах брали участь Товариство Аматорів Рідної Мови, „Народний Рух України за Перебудову", група „Вибір", група „Друзі 'Огонька' та інші.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ ДЕМОКРАТИ в Палаті Репрезентантів закінчили оформлення свого проводу, вибираючи на пост провідника своєї більшости Ричарда Ґепгарда з Мізурі, а на так званого політичного погонича демократів вибрано негра Вілліяма Ґрея з Пенсильванії. Вони обидва доповнили новообраний демократичний провід на Капітолю, завданням якого є випровадити демократів на чисті води з політичного заколоту, залишеного після упадку Джима Райта. Долучуючись до слів нового спікера Томаса Фолі зі стейту Вашінґтон, вони приобіцяли залишити неетичні потягнення своїх колег далеко позаду і взятися за розв'язку важливих спірних питань.

КОЛИШНЬОГО АМБАСАДОРА ЗСА до Західньої Німеччини Річарда Р. Бирта, одобрив Сенат на посередника переговорів в Женеві зі Совєтським Союзом в справі обмеження стратегічної зброї. Р. Бирт, колишній кореспондент газети „Ню Йорк Таймс", як і колишній заступник державного секретаря для европейських справ, був одобрений голосами 89 до 10, не зважаючи на сильну опозицію республіканського сенатора з Північної Каролайни Джессі Гелмса, який обвинувачував Р. Бирта у незумисному виявленні деяких таємниць на сторінках преси.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша гостро запротестував проти видалення з Пекіну двох американських журналістів, Джона Помфрета з „Ассошіейтед Пресс" і Аллана Пессіна з „Голосу Америки", заявляючи, що цей крок не зупинить правди про події в Китаї продістатися у світ". Китайський амнасадор в ЗСА Ган Шу був покликаний до Державного департаменту, щоби вислухати цей протест від заступника секретаря Державного департаменту для політичних справ Роберта Кімміта.

ВНЕСОК ОЛІВЕРА НОРТА відкинути всі три визнані за ним провини лавою присяжних суддя Ґергард Ґессел відкинув. Це відкинення судді Ґ. Ґессела внеску О. Норта уможливлює винесення вироку назначеного на 23-го червня ц.р.

ЧИМРАЗ БІЛЬШЕ УНІВЕРСИТЕТІВ просувають передові результати федерально фінансованих наукових дослідів закордонним і домашнім підприємствам, котрі згідні заплатити за цей матеріял. Таке твердження зробив голова одної з підкомісій Палати Репрезентантів конгресмен Тед Вайс, демократ з Мангеттену. Зізнаючи перед Конгресовою комісією, він додав, що деякі університети також пропонують цим фірмам послуги членів відповідних факультетів. Він заявив: „Я переконаний, що велике число наших громадян має право обуритися, коли висліди наукових дослідів, що їх спонсорує Уряд, продається для особистих зисків".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money-order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наївне захоплення німців Ґорбачовим

Міхаїл Ґорбачов може бути вдоволений своїми відвидинами у Західній Німеччині. Це була перша офіційна візита кремлівського вельможі за останніх 17 літ. Західня Німеччина була теж останньою країною у Західній Европі, яку відвідав Ґорбачов. Його вітали, як миротворця, як великого реформатора і чи не найбільшого сучасного державного мужа у світі і як такого, до якого можна мати повне довір'я, навіть більше, як до президента Буша! Так бодай виявили опити переведені західньонімецькою радіостанцією. Психологічно можна дещо зрозуміти німців, бо Німецька Федеративна Республіка була б першою, яка впала би жертвою совєтського аґресивного походу до Атлантику. На її території з усіх інших европейських держав — зосереджена найбільша власна і чужа (американська й британська) збройна сила. У Західній Німеччині від кінця Другої світової війни панував острах перед новою воєнною катастрофою. Відбудувалась Західня Німеччина з руїн і стала — поруч з Японією — найбагатшою країною у світі, з найбільш чистими вулицями, величезним промислом, чудовими крамницями і крамом, що його тільки людська уява може собі забажати. Все це сталося завдяки американській допомозі. І коли Західня Німеччина була забезпечена проти нової совєтської аґресії, то тільки тому, що вона стала членом НАТО і що на її території заквартерована дотепер 370,000-на американська і 75,500-на британська армія.

Можна зрозуміти захоплення німців Ґорбачовим, але не можна назвати його інакше як — „телячим", воно бо позбавлене всякого критицизму. Адже ніхто інший, тільки Сталін у Ялтинському договорі, який став змістом Потсдамського мирового договору з 1945 року, поділив Німеччину на Східню комуністичну і Західню демократичну. І ніхто інший, як Москва наказала східньонімецьким комуністичним ступайкам здвигнути почерез Берлін мур ганьби. Поділ Німеччини і берлінський мур існують по нинішній день. І в кінцевому договорі, де стверджується започаткування „нової ери" в німецько-совєтських взаєминах — нема згадки про замір скасувати ці два мури, що ділять один німецький народ.

З погляду інтересів світового миру та американсько-німецьких і американсько-совєтських взаємин — відвідини Ґорбачова в Німеччині були позитивні. Ґорбачов використав терен Німеччини для своєї промови на бенкеті та при зустрічі з німецьким президентом і канцлером. Він висловився прихильно про постанови останньої конференції на вершинах НАТО і про пропозиції президента Буша. Очевидно, Ґорбачову не сподобалося, що Буш, всупереч становищу Ґорбачова, відмовився дискутувати про редукцію атомових ракет на коротку віддаль поки не буде сильно зредукована совєтська наземна армія. Але він цю піґулку проковтнув, бо напевне сам її сподівається. Заявив, що пропозиції Буша „поважні і конструктивні" і що тому вони допоможуть приспішити й довести до успішного завершення затяжні американсько-совєтські розмови про редукцію збройних сил — у Відні. Знову ж західньонімецький канцлер Гелмут Коль свідомо й пляново у своїх публічних виступах у присутності Ґорбачова не залишав сумніву, що Західня Німеччина буде вірна західньому союзові НАТО і що закордонна політика Німеччини є політикою НАТО. До успіху Ґорбачова в Німеччині чимало причинилася ситуація у Китаї. Бо коли тамошня комуністична імперія вибрала поліційний режим, режим терору, то у порівнянні з Денґом і Лі — Ґорбачова політика гласности і перебудови дійсно ліберальна і продемократична. Китайські студенти нічого більше не вимагали, як свободи вислову і друку та права зановувати також інші, а не тільки комуністичні організації. За ці вимоги переведено їх масакру і тепер йдуть лови на окремих смільчаків.

Президент Буш, відвідавши Німеччину не цілих три тижні перед приїздом туди Ґорбачова, закликав Москву скасувати берлінський мур ганьби. Але й у самій Америці дехто з поважних державних діячів-політиків зацукується, коли мова про з'єднання обох частин не тільки Берліну, а цілої Німеччини. Занадто свіжою є ще пам'ять про дві світові війни спровоковані Німеччиною, щоб люди квапилися до відбудови цієї середньоевропейської імперії.

Підписаний між Західньою Німеччиною і СССР договір наприкінці відвідин Ґорбачова вирікається війни й заповідає приязнь. Клясичний приклад, якими дивними шляхами крокує доля країн і народів.

Микола Руденко

ЩЕ РАЗ ПРО САМОСТІЙНІСТЬ І КОНФЕДЕРАЦІЮ

II.

Тут, мабуть, належить докладніше пояснити, чим саме позиція Представництва (та зрештою й Української Гельсінкської Спілки) відрізняється від позиції так званого радикального крила. Багатьом людям властиво плутати конфедерацію з федерацією, хоч поміж цими відмінними поняттями існує така ж сама різниця, як поміж Совєтським Союзом і, скажімо, Британською Співдружністю. Або ще виразніше: поміж европейською спільнотою (країнами Спільного ринку) і Совєтським Союзом. Останній — спотворена надмірним централізмом федерація, а Британська співдружність і европейська спільнота — це є розвинені, цивілізовані типи сучасних конфедерацій. Самозрозуміло, що Англія, Канада, Австралія — цілком незалежні країни. І все ж у них існує чимало причин для ментальної, економічної а часом і військової співдружности. Знаю, що повторююсь, але вважаю це повторення необхідним.

Найістотніша ознака конфедерації — цілковита й повна самостійність кожної з держав, які до неї входять. Держави володіють власним військом, незалежними парляментами, суверенним законодавством. Якщо федерація має спільний адміністративний центр (скажімо, Москва), то конфедерація такого центру не має. Лондон не є адміністративним центром для Канади. Перестане й Москва бути адміністративним центром для України, коли федеративні відносини будуть замінені на конфедеративні. Це убезпечує від зловживань централізму.

Отже казати, що Українська Гельсінкська Спілка нібито виступає проти ідеї самостійної України — це значить казати неправду. Самостійна Україна була, є й завжди буде яскравою зорею, на яку спрямовує свій політичний корабель і УГС, і її Закордонне Представництво.

В чому ж тоді полягає різниця поміж нами й радикальним крилом? Ось у чому. Радикальне крило дотримується формули: геть від Москви, бо вона є наш запеклий ворог. І не тоді, коли сам час приведе до падіння московської імперії, а сьогодні, негайно. При цьому зовсім відкидається питання про те, як конкретно і якою ціною цього можна досягнути. Буде кров чи не буде, велика чи мала, — радикали від цього повністю абстрагуються. Дехто з них наївно гадає, що для виходу із СССР цілком досить конституційної статті про наше право на вихід. Ми ж цю справу бачимо набагато складнішою. Особливо тоді, коли про свій вихід заявить Україна. Можна не сумніватися, що це призведе до великої, дуже великої крови. Я пройшов війну і знаю, що сьогодні цивільна людність не здатна виграти війну у збройному зіткненні з державою. Не ті часи, не та зброя.

Існують також інші проблеми — скажімо, така: чи могли б ми сьогодні покликати населення України на всенародний референдум, де має вирішуватися питання: бути Україні в складі Союзу чи вийти з нього? Є в радикалів певність, що переважна більшість населення нашої республіки проголосує за вихід? Чи уявляють радикали, що нас чекає в тому разі, якщо ми через свою легковажну квапливість програємо референдум? То буде програш назавжди, без шансів на майбутню перемогу. Отож не поспішаймо! Треба розважливо й непоквапно працювати з народом, щоб рівень національної свідомости східніх українців підняти до рівня свідомості українців західних. Без такої роботи ми не здобудемо перемоги. А це робота не на один рік! Ми не маємо права брати за взірець інші республіки — у них свої умови, у нас свої. Отже треба зважувати власні сили, а не кидатися наосліп у бездумну гонитву навипередки. Поспіх у цій справі неминуче веде до поразки.

Є ще й такі міркування. Процес демократизації розпочався також на велетенських просторах Росії. Чим більший чисельно народ, тим довший час потрібен для завершення якогось процесу в його глибинах. І все ж у нас є надія, що Росія також обере для себе демократичний шлях розвитку. Якщо не обере, то вона просто загине — перетвориться на японо-китайську колонію. Інших альтернатив у неї не існує.

Координаційний Центр 'Демократія і Незалежність', куди входять представники більшости націй і народів Совєтського Союзу (орган, створений на Паризькій конференції), прийняв заяву про ставлення до російського національно-демократичного руху. Ворогом нашим є московський імперіялізм у його минулих і сучасних формах, але ж не російський народ і не російська демократія. Ми готові співпрацювати з демократичними силами Росії — отже готові й до конфедеративних відносин з ними. Для

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про нових дисидентів і жорстоку дійсність

Ще перед кількома тижнями, коли ми почули слово „дисидент", мимоволі бачили перед собою Чорновола, Сверстюка, Лук'яненка чи інших українців, відважних оборонців, які відстоюють права їхнього народу в СССР.

А тут нагло появилася нова хвиля дисидентів у далекому Китаї, що тепер стоїть в осередку зацікавлення цілого світу. Коли поглянемо до словника, то слово „дисидент" там пояснюється як „інакодумаючий" і це справді найкраще окреслення цього слова, що стало тепер дуже популярне в цілому світі. Цікаво було б дійти до джерела, при якій нагоді воно постало та хто перший його вживав — одне, однак, певне, що окреслення „дисидент" незвичайно характеристичне для наших часів, у яких стільки нового постійно переживаємо і стільки народів не погоджується з існуючим цим чи іншим режимом.

І так у цій країні, від віків незбагненної для західнього світу, що пішла утертим шляхом тоталітарних режимів, здушуючи перший сильніший вибух стремлінь китайського народу до змін і демократизації — маємо тепер нових дисидентів.

Після днів евфорії не лише демонстрантів у Китаї, але і західнього світу, що вкінці і в комуністичному Китаї є рух спротиву — прийшла жорстока дійсність. Сила партійної машини і війська, що вірно виконує накази провідників, знищила в заранні спроби змінити існуючий стан і, як сьогодні виглядає, апаратчики сильніші за молодечий ентузіязм, що по-геройськи, без ніякої зброї іде навіть на танки.

Як сьогодні бачимо, цей новий дисидентський рух залишиться хіба в підпіллі, але назовні все повернеться до давніх стандартів.

Не беремося бути всезнайками та передбачати, яке майбутнє чекає Китай, але це що там пройшло і проходить в останньому часі мимоволі насуває нам порівняння з близькими нам подіями у нашій батьківщині. Бож і там тепер евфорія перемін більша як будь-коли вона була за останніх 40 років і там її майбутнє ще невідоме, бо хто готовий з певністю його передбачити?

Один із відомих американських журналістів у своєму коментарі до подій в Китаї зробив цікаве порівняння реакції переляканого тепер населення до мешканців Ірану, коли за одну ніч не можна було найти одного прихильника шаха Рези Паглеві, як до влади прийшов аятолла Хомейні, бо тепер вже важко знайти в Китаї одного прихильника демонстрантів. Цей журналіст поставив реторичне питання: а що буде в Совєтському Союзі як одного дня не стане Ґорбачова?

Це питання ще із додатком: а що коли Ґорбачов змінить свою теперішню політику? — повинно нас перестерегти бути напоготові, бо дійсність буває жорстокою.

О-КА

Михайло Кучер

ЦЕРКВА В ПОЛЬЩІ І СЕЛО

Без огляду на існування „Солідарности" та робітничих страйків, запровадження воєнного стану та діяльність польського духовенства в обороні душі польського народу — деяких успіхів режиму в Польщі не можна заперечити. Очевидно ці „успіхи" є неґативного характеру для народу. „Успіхи" режиму спостерігаються на селі, у відношенні польського селянина до землі.

Любов польського селянина до землі оборонила його перед колективізацією. Але це явище і його характер уже відноситься до історії, до минулого. Якщо тепер польський уряд захотів би запровадити колективізацію на селі — він не зустрів би спротиву. Польський уряд тільки тому не запроваджує колективізацію на селі, бо не має (не мав би) людей до праці в колгоспах. Завдяки відношенні уряду до праці, в даному випадку до праці на землі — земля індивідуальних господарств переходить до уряду, добровільно.

Одночасно існує інший феномен на селі. Там будують вигідні доми з архітектурного огляду дуже погані, але з каналізацією, ваннами і центральним огріванням.

Село має досить тракторів та інших хліборобських машин одначе зовні гарні господарства не мають молодих людей, охочих до праці на землі після смерті батьків.

Кожна сільська дівчина мріє про те як би найхутчіш опинитися в місті, нехай мешкати в маленькій дорогій кімнаті, мати працю вісім годин на добу та відпустку літом замість того, щоб вдома кормити худобу без свята та відпочинку і тяжко працювати в полі. А з міста можна приїжджати на село до батьків і набувати тих харчів, які трудно дістати в місті.

Кожна мати-селянка також хоче бачити дочку в місті, а не при свинях в болоті. На сільську дівчину в місті без фаху чекає небезпека з морального боку. Дівчина хоче одягтися, платня, звичайно, мала і вона йде на вулицю здобувати бракуючі гроші.

Виїзд сільських дівчат до міста приводить до того, що молоді люди, які хочуть залишитися і працювати на землі, не мають дівчат охочих до шлюбу. Такі молоді люди або одружуються дуже пізно, або взагалі не одружуються, починають пити, стають алкоголіками нездібними до праці і нормального життя. Господарство занепадає.

Уже довший час такі пресові органи як „Громада" і „Рольнік польські" кажуть партії гірку правду про занепад польського села. Така преса постійно друкує довгі списки сільських господарств на продаж. Старі люди продають господарства в доброму стані, бо їхні діти не хочуть залишитись на селі. Таким чином господарства переходять до уряду. Молоді люди оповідають про болячки, про безконечну шарпанину з адміністрацією, про те що нема запасних частин до сільськогосподарських машин, нема ґумових опон на колеса, нема хуткої можливости направити попсуті машини. Сільськогосподарські машини дорогі, а уряд за продукти землі платить смішно мало.

І так комуністи в Польщі хоч повільно, але певно йдуть до своєї мети — до ліквідації індивідуального сільського господарства. А селянство з його релігійністю — це основа спротиву комунізмові. Селяни бачать, що ними не цікавляться, а цікавиться тільки партія, коли підвищує податки.

На Заході помічається подібний процес, але там він має зовсім інші причини і наслідки. На Заході процес відбувається без натиску уряду.

Криза в польському сільському господарстві — це не тільки економічна проблема, але й культурна, демографічна та релігійна. Це справа незалежности суспільства в комуністичній системі.

Таке явище розумів примас Стефан Вишинський, який казав, що земля в приватних руках — це основа ідеї незалежности, а земля в руках окупанта — нужда і неволя народу.

Якщо Польща втратить селянство і село, чи землю — становище вільної думки стане майже безнадійним. Тому мислячі поляки ставлять Церкві тяжке обвинувачення — вона програє село. Молоді священики охоче йдуть працювати до міста, але не всі виявляють зацікавлення селом і його проблемами. Село не має від священиків моральної допомоги і само безнадійно бореться із занепадом.

Справа утримання молодого священика для праці на селі вже безнадійно програна. Вихованців семінарій не вчать звертати увагу на суспільні проблеми. Місце праці для семінариста виключно Церква. Семінарія не підготовляє до праці на селі. Від довшого часу Єпископат найкращих священиків, найбільш ідейних посилає до інтелігентських середовищ у місті. В минулому до семінарій вступала здебільшого сільська молодь. Тепер робітнича. Міські священики весь вільний час — а його немало — присвячують товариським зустрічам-прийняттям. Усе таки завдяки праці молодих священиків у місті Польща завдячує те, що робітництво залишилось вірне Церкві, чого нема на Заході. Це можна вважати польським феноменом. А польське село завжди було основою незалежної частини суспільства, а тепер опинилось перед небезпекою загину.

Єдиною інституцією у Польщі, яка ще має можливість позитивного впливу на нарід — це Церква, яка має широку парафіяльну структуру і тисячі священиків — духовних провідників, які мають великий авторитет. Одначе багато можливостей в тому напрямку не використано... Священики на селі мають обов'язок познайомити селян з наукою Церкви щодо хліборобства. Це знаходимо в енцикліці Івана XXIII „Mater et Magistra" та в проповідях Павла II.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ДО СТАТТІ Д-РА М. ДИМІЦЬКОГО

З великим зацікавленням прочитала я статтю д-ра Михайла Диміцького — „Дещо про наркотики і згубні звички" („Свобода", 25-го травня 1989 р.). Я дописую до англомовного тижневика „Алькоголізм енд Драґ Абюз". І в мене бажання — дещо додати до статті д-ра М. Диміцького.

Д-р М. Диміцький пише, що алькоголіки і наркомани — це люди „безхарактерні", які над собою не панують і які не притримуються ніяких законів. У багатьох випадках, а може навіть у більшій мірі алькоголіки і наркомани живуть пожиточним життям: працюють або вчаться, живуть родинним життям, в них є діти, виконують різні громадські і суспільні обов'язки. Із віддалі, для їхнього оточення, спосіб їхнього життя виглядає зовсім нормальним. І саме із-за цього, що алькоголіки і наркомани твердять, що вони виконують їхні обов'язки їх дуже трудно примістити в реґабілітаційному центрі. Дуже часто сама родина хворого погіршує справу, приховуючи властивий стан алькоголіка чи наркомана.

Тут мушу підкреслити, що більшість наркоманів чи алькоголіків не є злочинцями чи „бомами". Пр них можна сказати, що це є люди, які з великими труднощами ведуть „нормальне життя".

Д-р Диміцький також пише, що наркоманія „уже починає засягати навіть українську молодь". На жаль, і я це знаю із своїх особистих переживань, а не з професійного боку. Проблеми наркоманії та алькоголізму вже від довгих років є більш менш у такій кількості як серед білих американців.

Можна рівно ж сказати, що наркоманом чи алькоголіком можна стати в будь-якому віці. Д-р М. Диміцький правильно твердить, що молодим людям потрібна добра дисципліна і відповідне товариство. Їм теж потрібна сильна воля, щоб відмовитись від алькогольних напитків чи наркотиків, коли їхні ровесники їх до цього намовляють.

Та важливіш усього, молодим людям є також дуже потрібне почуття собівартости і безумовна любов батьків і опікунів.

Марія Руденська
Вашінґтон, Д. К.

Марія Гарасевич

РОСТИСЛАВ КЕДР

(Третя збірка поезій)

III.

Для поета немає кращого й гіршого ворога-окупанта, за їхні криваві діла кожному з них належиться пімста й кара.

У таких поезіях як „Велика війна", „Дрезден 1945", Р. Кедр виявив себе майстром пластичного малюнку. З усім її жахом війна, немилосердне бомбардування безборонного міста відтворено поетичним словом з напруженим чуттям, короткими разючими штрихами. Тут майже кожен твір дихає пожежами, кров'ю, пронизуючи всю істоту болем душі, а разом з тим священним гнівом та осудом.

Окреме місце у збірці, займає твір „Така осінь". Кровстинаюча епопея голоду на Україні 32-33 роки, ощадними висловами, але яскраво розгорнута в ньому. Ні збагнути, ні простити не можна того нечуваного в історії людства злочину, який був завданий українському народові. Під тягарем дум про незлічимі жертви голоду, про повільні свідомі знущання над ними, про потоптаних „в болото розпачу, ганьби і жаху", автор каже з болем і ненавистю:

Ітак присуджені народи цілі немов на жир
На смерть, на знищення
Неситим хижакам — владикам світу.
Повільно гинуть у зубах гієн.
Гроза, мов чорна хмара, суне світом —
Їздці чвалають апокаліптичні!
Вітри шумлять із сходу і заходу,
І важко, важко дихати від них.

(стор. 179)

„Така осінь" була написана 1933 року під безпосереднім враженням цієї найчорнішої сторінки в нашій історії. Автор не закінчує її месницькими словами, а залишає без висновку, що робить ситуацію безвихідною такою, як вона була. Ніхто у світі пальцем не кивнув, щоб зупинити народовбивство, до цих пір нікого не судили і навіть не осудили належно. В пуанті твору є якесь немов передчуття Другої світової війни і, дійсно, від всього жаху, що наступав на наш народ „важко дихати".

Розділ „Доба" характеристичний відмінною артистичністю від загальної збірки. Епітети, порівняння, як і весь мовний арсенал тут використано на створення образу жорстокої кривавої доби, як її подій так і душевних переживань людини в її лабетах.

„Мисль" — це розділ, який відкриває нам багатогранні поетові роздуми над темою: Бог, Бог і людина. Бажання збагнути незбагненне хвилює його глибоко: чому ж така суперечність?! Чому?.. — безконечні, нерозв'язані. Розп'яття Христа найбільш тривожне питання. Вже в 1934 році був написаний твір „Розп'ятий". Поет б'ється з думками, але не знаходить відповіді: „Чому, за що, для кого" був розп'ятий Христос, „І Він страждав, І Він умер".

Щоб людське роз'яснить чоло?
Щоб нам здобути волю?
Застигла ув очах його
Відвічна тайна болю.

(стор. 207).

Шукаючи відповіді на „відвічну тайну", поет вертається знову до цієї теми у вірші „Ісус" та до самого розп'яття, символічно переносячи його на людину: „Віки минають і тисячоліття, а все ще рине кров із ран людини. Людина, як Ісус Христос розп'ятий, питає: „Чому Ти нас покинув, Боже наш" у творі „Розп'яття", який на мою думку, один з найкращих у збірці емоційно й артистично. Хоч в іншому тонусі написаний, але теж належить до найкращих твір „Гомо сапієнс". У ньому поет заглиблюється в людські несвітлі діла світлого маштабу, проникаючи у суть чиненого зла на землі: поневолення людини людиною, народи народами і, часом, „Хто жертва був — тепер вже катом", а гріх Каїна помножився у безкінечність — зло породжує зло. З гіркотою автор у підсумку каже: „Це роду людського незмінна божественна комедія". У творах, де людина виступає як головний об'єкт психологічного спостереження, часто домінує сатира.

Як контраст, повні світла, краси, життя, елегійної туги ідуть твори, в яких оспівується врода рідної землі, любов до рідних, до людини — все це дихає патріотизмом, любов'ю до батьківщини. Хоч автор ніде не підкреслює цього патріотичними фразами, але душа поетова так промовляє сукупністю збірки.

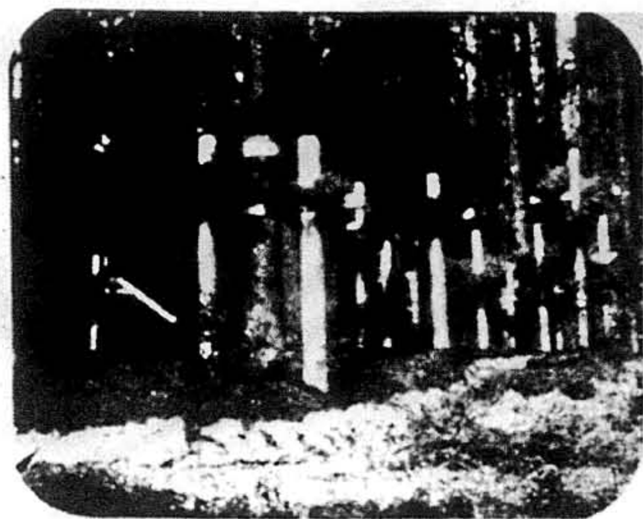
Не бракує авторові й гумору та легкости, що виразно виступає в балядах в тематиці з еміґраційного життя, де гумор часто переходить в сатиру й навпаки. Р. Кедр добре володіє художніми засобами різних літературних родів і, звичайно, це збагачує його поетичну творчість.

Коли приглянутись поетиці Р. Кедра, знайдемо різноманітну клясичну форму віршування. Модернізм не мав на нього впливу, бо це поет духових, філософських заглиблень у довколишній світ, людину, власну душу, а не шукач нового поетичного звучання форми. Виростав він на неоклясицизмі, і хоч став у підсумку поетом самобутнім, займаючи окреме місце, то сонет — ця старовинна канонічна форма вірша, була його чи не найбільш улюбленою. Він майстерно володіє сонетом. Віра Вовк так влучно каже про його поетику: „Вірші стилістично коректні, шліфовані... Помічаємо успішне експериментування звуковими засобами, як... алітерацією". А далі відзначає у Р. Кедра ось що: „Майже постійно відчувається в поезіях присутність культури, передовсім світової літератури: Гомер, Горацій, Катуль, Данте, Ґете, Бодлер позалишали тут свої сліди". („Ростислав Кедр" стор. 8-ма і 9-та передмова В. Вовк до збірки)

Творчість Р. Кедра наскрізь індивідуальна, проте не має в собі контроверсійности, яка б відривала його від людини, суспільства. Навпаки, він близький, цікавий, настроєвий, глибокий. Кожен, хто любить поезію, знайде в нього що читати, над чим замислитись, а в літературознастві Р. Кедр знайде до себе окрему більшу увагу.

Маківка — символ перемоги великої ідеї

У цьому році, крім багатьох важливих історичних дат, відзначаємо також 75-річчя вимаршу першої сотні Українських Січових Стрільців до бою з москалями. Цей вимарш був початком славного бойового походу УСС-ів, що розпочався восені 1914 року кривавими боями. Йдучи через Маківку, Галич, Золоту Липу, Семиківці, Лисоню, Запоріжжя, Київ, Мотовилівку, Львів, Вовчухи, Чортків і багато інших історичних місць, стелив шлях до золотої волі і відновлення традиції власної збройної сили після поразки під Полтавою і знищення Запорізької Січі царицею Катериною II.

Кладовище/могили на Маківці (Рд)

У цьому році минає також 74 роки історичного бою на Маківці, який почався 29-го квітня, а закінчився 2-го травня 1915 року, в якому УСС-си втратили 42-ох забитими і 76-ох раненими. Цей чотириденний переможний бій на горі Маківці став символом перемоги великої ідеї, що остаточно проламав зневіру і духовне рабство, що корінилося від віків у наших душах. Ми почали вірити у свої власні сили.

А український політичний і військовий провід, що заступав нам тоді нашу державну владу, так оцінив стрілецький бій на Маківці: „Зі запалом і самопожертвою Ви пішли проти ворога, що поневолює нас, що хоче стерти наш нарід з лиця землі. Ви пішли, щоб у кривавій боротьбі принести Україні волю. У Вас віджили давно минулі дні слави українського народу, через Вас повернули часи визвольних воєн України. У Вас воскрес дух хмельницьких, мазепів. Маківка — це Ваш стрілецький маратон, охоронний вал проти московського навали... З костей і крови, з ран і терпіння стрілецького виростає нова Україна — Україна діла і боротьби! Своїми воєнними подвигами Ви вкреслили власну минувщину української зброї. Ви стали основоположниками нової доби історії України, в якій Україна повертає на давній шлях збройної боротьби за свою самостійність".

Переможний бій на Маківці дає початок радісного походу УССтрілецтва на Поділля і опісля на Україну і тоді хорунжий Микола Опока зобразив тодішні горді думки, почування і мрії всього УССтрілецтва в прекраснім поетичнім картині, в якій звертався до рідної природи з таким закликом: „Гей, пташко-щебетушко, розспівай, рознеси, розповідь по всіх усюдах, по цілій соборній Україні, що зі сніжно-білих верхів Карпат ступає гордо жовнір України з розмаяним синьо-жовтим прапором, опоясаний криваво малиновою лентою, з гремучою трубою та трубить — кличе всіх у бій за волю, щастя і життя!"

Тому маймо на увазі одну важливу істину, що провідною ідеєю нашого зриву в 1914 році була теза, що успіх нашої боротьби залежить у головній мірі від нашої власної сили. Це була основна ідея УССтрілецтва, яка вплинула з віри у наш народ. Вона жива і сьогодні. Незалежну державу здобувати власними силами, власною працею і власними жертвами. Чужа поміч усе непевна, змінлива, а часто і зрадлива. Від нікого не можна очікувати та сподіватися навіть обіцяної гарантії. Вперед мусимо самі проявити свою силу та доказати рацію свого життя і своєї мети, та щойно опісля шукати союзників і сподіватися помочі від них.

Ось це мотто тих, які полягли геройською смертю на горі Маківці. Вони промостили шлях для дальшої збройної боротьби українського народу за визволення і власну державність. Вони її почали і підготовили і це ми повинні пам'ятати, що перед нами стоїть ця сама нестримна історична конечність, яка стояла перед першою сотнею УСС-ів в дні їх вимаршу в поле: до розбиття московської імперії, до самостійної, соборної, демократичної України!

Осип Труш

Ще раз про...

(Закінчення зі стор. 2)

України дуже важливо, кого вона матиме на своїх північних кордонах — ворога чи мирного сусіда. Якщо ж ми поспішаємо ого лосити Росію нашим ворогом (усю Росію, без поділу на ворогів і наших прихильників), ми відрізаємо себе від співпраці з російськими демократичними силами. Я вважаю це дуже великою помилкою. До речі, згадану заяву Координаційного Центру від імени радикального крила УГС підписав також Петро Рубан. Нагадую про це для того, щоб заклікати радикалів до політичної послідовности.

На Заході, особливо в еміграційних колах, радіють за Прибалтику. Три невеличкі республіки, самостійність яких була розтоптана в 1940 році Червоною армією, так далеко зайшли в боротьбі за власну незалежність, що їм можна лише позаздрити. Спробували так само активно діяти Вірменія й Грузія. Наслідки відомі — танки на вулицях, отруйні гази проти демонстрантів, рубання голів саперними лопатами. І на довершення сотні арештованих.

На Україні покищо немає такої крови, як у Грузії й Вірменії. Демонстрантів били, нацьковували на них вівчарок, тягали жінок за волосся, декого по багато разів арештовували на п'ятнадцять діб тощо. Та хіба ж це може зрівнятися з кровопусканнями на Кавказі? В чому ж тут справа? Може, наші демонстрації не такі велелюдні? Але ж у Львові збиралися на мітинги по 30,000, навіть по 50.000. Проводились велелюдні мітинги також у Києві. І то не раз, не двічі. По всій Україні, навіть у Москві над голови демонстрантів здіймаються десятки синьо-жовтих знамен. Отже справа не в цьому. Справа в тому, що керівництво Української Гельсінкської Спілки виявляє політичну далекоглядність. Воно виводить народ на мітинги під гаслами, які можна назвати адекватними сьогоднішній політичній ситуації. Воно розуміє, що московські великодержавники для Прибалтики мають одну політичну мірку, для Кавказу другу, для України третю. І слід нам знати, що для України вона найсуворіша, а для Прибалтики — найліберальніша. Чому ж це так? Тому, що Прибалтика була окупована за змовою з Гітлером. Тому, що Захід ніколи не визнавав прибалтійські республіки совєтськими. І навпаки — всі інші республіки Захід давним-давно вважає складовою частиною Російської імперії. А що Російська імперія перетворилася на совєтську імперію — це справа тимчасова і не відограє поважної ролі.

Отож, коли естонці проголошують гасло „Геть від Москви". Москва змушена це терпіти — вона сьогодні не має права на сварку з Заходом. Коли з тим же гаслом виходять грузини — вона їх душить отруйними газами, бо знає, що за грузинів Захід не заступиться. А якщо це наважаться повторити українці — буде велика кров. Значно більша, ніж у Грузії. Активні сили нації будуть ізольовані від народу в концтаборах або й винищені. І знов на десятиліття Україну поглине морок. Найважливіша національна справа (піднесення свідомости східних українців) не буде зроблена. Отже не буде перейдена прірва, що залягла поміж нами й Самостійною Україною.

Раніше мені здавалося, що Захід має бути зацікавлений в розпаді московської імперії. Сьогодні я переконався, що він у цьому ніскільки не зацікавлений! Це породжує дуже великі проблеми.

Мені доводиться майже щодня вислуховувати скарги і навіть звинувачення на адресу УГС приблизно такого змісту: „Навіщо ви вигадали якусь там конфедерацію? Самостійна Україна — ось наше справжнє гасло. Геть від Москви!" А одна дуже мила школярка в Парижі кинула мені такий докір: „Я виросла з уявленнями, що українці — найвідважніший народ", вони завжди готові до боротьби за самостійну Україну. А ви мені підсовуєте якусь там конфедерацію".

Доводиться терпляче пояснювати, що конфедерація взагалі неможлива, якщо країни позбавлені самостійности. А на докори в непрозумілості позиції УГС відповідаю так: то невже народ мусить проливати кров лише за те, щоб школярам легше було вивчати історію?

Українська Гельсінкська Спілка, приймаючи Декларацію принципів, одразу ж пояснила, що ця Декларація має тимчасовий характер. Дискусія, власне, вже почалася. Її започаткував голова Виконавчого Комітету УГС Левко Лук'яненко, опублікувавши в еміграційній пресі блискуче написану статтю: „Що далі? — Наша мета". В ній Лук'яненко виявив себе одним з найкращих українських публіцистів — поряд з В. Чорноволом і М. Горинем. Виконавчий Комітет УГС прийняв ухвалу опублікувати цю статтю в „Українському Віснику" — але ж не як програмний документ, а як особисту думку Л. Лук'яненка. В жодному разі цю статтю не можна вважати програмною — така її кваліфікація в еміграційній пресі не відповідає дійсності. Тактика й стратегія УГС лишилася незмінною.

За своїм патосом стаття Л. Лук'яненка є документом об'єднуючим, будуючим. Його пристрасний заклик до боротьби за самостійну Україну ні в кого з членів УГС не може викликати сумнівів і заперечень — тут одназово згідні і сама Спілка, і її радикальне крило, якщо таке справді існує. А проте існують ідеї, настрої, через те мені й доводиться про це говорити.

З великим задоволенням я прочитав міркування Л. Лук'яненка про тактику й стратегію боротьби за визволення України. Ось що радить голова Виконавчого Комітету УГС:

„Перехід від несвободи України до свободи буде поступовий, за допомогою реорганізації державних структур та й витіснення із системи управління старих перевертнів національно свідомими людьми".

Прекрасно сказано! В цьому й полягає головне завдання УГС. За сьогоднішніх умов на Україні такій поміркованій тактиці жодних альтернатив не існує. А проте Л. Лук'яненко цілком несподівано завершує свою статтю гаслом радикалів: „Геть від Москви!" Як людину й політв'язня майже з тридцятилітнім стажем я добре його розумію, але не розумію як політика. Раз ми програмуємо визволення України як процес еволюційний (отже неминуче тривалий), чи доцільно виходити в неблизьку дорогу з таким дражливим гаслом? Воно по суті нічим не здатне допомогти, зате ускладнює шлях і робить його небезпечним.

Ми все одно ні сьогодні, ні завтра не зможемо реалізувати це гасло, отже немає сенсу його проголошувати. Ми зможемо його реалізувати лише тоді, коли Україна матиме власне військо — тобто тоді, коли федеративні відносини перетворяться на конфедеративні. Цієї мети, — як слушно міркує Л. Лук'яненко, — ми досягнемо шляхом поступового витіснення „старих перевертнів національно свідомими людьми". Отже зовсім не так, як уявляли й досі уявляють лідери ОУНр, а так, як програмує керівництво УГС. То чи розумно наражатися на небезпеку лише заради того, щоб дати волю емоціям?

Дехто, полемізуючи з УГС, наводить сумний приклад М. Грушевського і В. Винниченка, які, повіривши в благодійність федеративних відносин з Москвою, завели Україну в пастку. Але це приклад не логічний: тоді по суті самостійну Україну потягнули в лоно спотвореної імперіалістичними традиціями федерації. Сьогодні ж ми розглядаємо, як нам лінше випрамити цю помилку — чи кривавим шляхом, чи мирним. Мирний шлях — від спотвореної федерації, в якій Україна перебуває сім десятиліть, через конфедерацію до свободи. Кривавий шлях ми відкидаємо, бо він приведе лише до поразки. А нас критикують з таких позицій, ніби вже є самостійна Україна і ми хочемо її втягнути до федерації, яка насправді виявилася зашморгом. І чомусь не бажають зрозуміти, що все відбувається навпаки.

Ю. Шимко...

(Закінчення зі стор. 1)

В. Михальчуком, головою УЦГК, та головою Европейського НТШ — д-ром Аркадієм Жуковським.

У вівторок, 6-го червня Ю. Шимко і Х. Ісаїв мали зустріч із амбасадором французької делегації Кевіє Дюфрен де ля Шевалєрі. Після того була зорганізована пресова конференція, на якій був присутній також Сергей Грігорянц, редактор журналу „Гласность". В полудневих годинах був влаштований спільний обід у резиденції Владики М. Гринчишина з представниками української громади. По полудні Ю. Шимко відвідав Архиєпископа Парижу, Кардинала Люстіже.

В середу, 7-го червня, відбулася пресова конференція і до головного стола були запрошені амбасадор Канади В. Бавер і його асистент Жіль Пвар'є з перекладчиком на англійську мову. Також запрошені були Ю. Шимко та Х. Ісаїв від КПЛ СКВУ. Вечором в год. 6:30 відбулася зустріч з представниками української громади Парижу в церкві св. Володимира, а в четвер, 8-го червня — зустріч-снідання з представниками української громади з Англії, які прибули до Парижу на конференцію Гельсінкських угод.

Богданна-Левка Сидор-Чарторийська
з дому Лисняк

(*9 серпня, 1930 †21. червня, 1979)

У ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ буде відправлена

СВЯТА СЛУЖБА БОЖА

у церкві св. Юра в Ню Йорку, дня 22-го червня ц.р. о год. 9-ій ранку

Просимо всіх зучастнитися враз з нами в спільній Молитві за Царство Небесне для душі Покійної БОГДАННИ — нашої Дружини, Матері й Сестри.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Відійшла від нас у Вічність Дружина, Мати трьох дітей, виховник-педагог, докторант-ка УВУ; людина великого серця і любови!

МИКОЛА — чоловік
ЄЛИСАВЕТА з АНДРІЄМ, СВЯТОСЛАВ з МАРТОЮ та БОГДАН — діти
ІРИНА з чоловіком і дітьми — сестра

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Дорогої СЕСТРИЧКИ

бл. п.

Параскевії Олексюк

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в неділю, 25-го червня 1989 р. о год. 9-ій рано в церкві Благовіщення ПДМ при 1206 Valley Rd., Melrose Park, Philadelphia, Pa.

Родину і Приятелів просимо про молитви за спокій душі Покійної.

Брати — ВАСИЛЬ і ДМИТРО ТКАЧУКИ
і братова — ОКСАНА

В пам'ять Покійної Параскевії складаємо
400 дол. .... на потреби УОКЦентру у Філядельфії, Па.
100 дол. .... на ЗУАДК на потреби нової еміграції

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, та оцим доводимо до відома широкій громаді Перемишлян, розсіяній у діяспорі, що в дні 14-го червня 1989 р. відійшла у Вічність в Ірі, Па. наша Дорога ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

ОЛЬГА ШПОН
з дому ІВАНЮХ

Залишені у глибокому смутку:
муж — МИХАЙЛО
син — ЗЕНОН з дружиною ЛЯРИСОЮ
внучки — АРЕТА ШПОН і РЕНАТА ШПОН
ближча та дальша Родина у Перемишлі, Вроцлаві й у Філядельфії

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в неділю, 18-го червня, о год. 7-ій веч. в похоронному домі Насевича при 109 E. Tabor Rd. у Філядельфії, та в понеділок, 19-го червня 1989 р. о год. 9-ій ранку з того ж заведення до української католицької церкви Благовіщення, Melrose Park, Pa., а відтак на український католицький цвинтар св. Марії у Факс Чейс, Па.

Замість квітів Родина просить складати пожертви на сироти в Бразилії через Союз Українок в Америці (чеки писати на Ukrainian Women's League of America)

У невимовному болю повідомляємо Рідню, Друзів, Знайомих і Українську Громаду, що в день 3-го червня 1989 р. в Гранаді, Еспанія нагло і несподівано відійшов у Вічність наш Єдиний Найдорожчий МУЖ, СИН І БАТЬКО

бл. п.

Володимир Прокопів

КОЛИШНІЙ СТУДЕНТ МЕДИЦИНИ

ПАНАХИДА в п'ятницю, 16-го червня 1989 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Macko-Vassallo в Сиракюзах, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 17-го червня 1989 р. о год. 12-ій вполудне на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Горем прибиті:
дружина — ЛЮДМИЛА
дочка — ХРИСТИНА
син — СТЕФАН
батьки — д-р ВОЛОДИМИР і ОЛЕНА ПРОКОПІВ
та ближча і дальша Родина

Ділимося з Родиною, Приятелями та Знайомими сумною вісткою, що 6-го квітня 1989 р. у Львові відійшла після довгих і важких терпінь у Вічність на 82-му році життя наша Найдорожча МАМА та БАБУСЯ

бл. п.

ІРИНА з МЕЛЬНИЧУКІВ ЛАСТОВЕЦЬКА

уродженка Брідщини, вдова по бл. п. д-рові Андрієві О. Ластовецькому, колишньому професорові Медичного Інституту у Львові.

ПОХОРОНИ Покійної відбулися 8-го квітня 1989 р. на новому львівському цвинтарі в Сихові біля Львова.

Залишилися у глибокому смутку:
син — ВОЛОДИМИР І. ЛАСТОВЕЦЬКИЙ з дружиною ЛЮБОЮ і дітьми ОЛЕЮ і ОЛЬЧИКОМ
та ближча і дальша Родина

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
за душі Покійних Ірини, Андрія та їхнього внука Андрія

у церкві св. Юра у Ню Йорку, в суботу, 24-го червня 1989 р., о год. 9-ій ранку

У поклоні Великому Кобзареві

У суботу, 11-го березня ц. р., у святочно прибраній залі Організацій Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку у присутності батьків і гостей, Школа Українознавства Осередку СУМ в Ню Йорку відзначила святочною програмою 175-ліття з дня народження генія українського народу Тараса Шевченка.

Привітавши присутніх, святочну програму відкрила директор школи мгр Павлина Андрієнко-Данчук. Вона зазначила, що святкування цього року є особливим, бо відзначаємо 175-ліття з дня народження того, хто пробудив Україну з довговічного сну до боротьби за свою державу, за свій народ, а також нагадала, що цей рік є особливим, бо це Рік української мови. Наш великий поет закликав: „... і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь..." Могутнє слово Шевченка і сьогодні промовляє до нас „Свою Україну любіть...", кличе зберігати рідні традиції, рідну мову, плекати любов до всього рідного і в найтяжчих хвилинах любити дорогу Батьківщину і працювати для неї, а головне — виховувати нашу молодь. Шевченко звертається до нас: „Обніміте ж, брати мої, найменшого брата, нехай мати усміхнеться, заплакана мати..."

Молитву провів отець церкви св. Юра, катехит школи Теодосій Іваницький, відтак учнівський хор відспівав „Поклін тобі, Тарасе..."

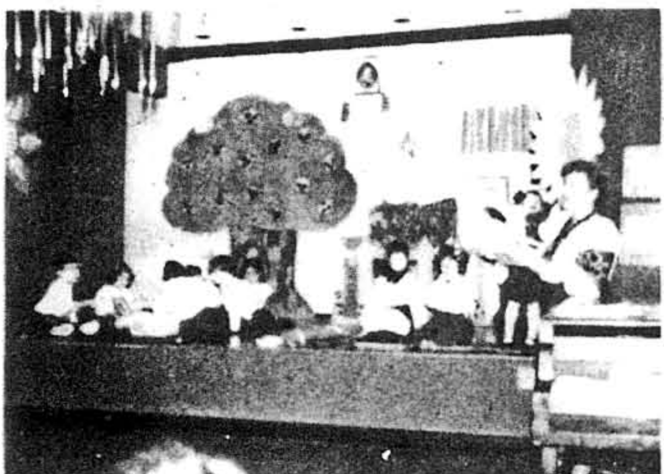
Святочну програму приготовили учні школи під керівництвом своїх учителів.

Першу точку вивели наші найменші — дошкільнята. Під керівництвом вчительки музики Іванки Заяць була приготовлена інсценізація на слова Тараса Шевченка „Садок вишневий".

На мальовничо прибраній сцені у центрі стояла чарівна вишня з червоними ягодами, а по боках пишні соняшники і різнорідні барвисті квіти. Під виголошені слова вчительки появилися на сцені, наче на екрані, живі картини, які пересувалися одна за одною: загули хрущі, з плугом перейшли плугатарі, заспівали дівчата, появилася мальовнича хата, сім'я вечеря коло хати, промиготіла вечірня зіронька, заснули маленькі діти коло хати, мати научає, дочка несе вечерю, лунає спів дівчат, а соловейко виводить свою тужливу пісню...

Співають ідучи дівчата...

Сім'я вечеря коло хати.

Вечірня зіронька встає.

В цей момент учнівський хор відспівав пісню на слова Т. Шевченка „Садок вишневий коло хати", що підсилило миле враження з цієї картини. Учні першої кляси продеклямували вірші „Поклін тобі, Тарасе" й „Обніміте ж, брати мої...". „І досі сниться" деклямувала учениця 2-ої кляси Юлія Тиханська.

Учні 5-ої кляси деклямували: „Село" — Моніка Сорока; „Слава не поляже" — Віктор Гошовський. Слідувала пісня „Думи мої, думи мої..."

Збірні деклямації „Гамалія", „Не називаю її раєм" продеклямували учні 7-ої кляси. І знов слідувала пісня „Реве та стогне Дніпр широкий".

Приємно вражала виведена старшими і молодшими учнями сцена „Тарас-пастушок", в якій взяли участь: Адріян Дляботи (Тарас), Тіна Беренда (Катерина, сестра Тараса), Христина Рональд (Оксана), Віктор Гошовський (товариш Тараса). Дія відбувається в полі, Тарас пасе ягнята, знущання мачухи — тут ми бачимо гірке дитинство поета. За успішним виконанням сцени слідував вірш „Мені тринадцятий минало", що його виголосив учень 7-ої кляси Олександер Коваль. Уривок з поеми „Сон" продеклямував усень 9-ої кляси Богдан Приймак.

Предостанньою точкою був реферат на тему „Життя і творчість Т. Шевченка", виголошений учнями 11-ої кляси. Про дитинство, викуп і творчість поета розповіла Тіна Беренда; про заслання — Лариса Бабурка; Кирило-Методіївське братство — Михайло Корнага; політичні поеми й українська держава — Іван Макар; шестидесятники і Тарас Шевченко — Михайло Росцішевський. На закінчення ці ж учні продеклямували вірш Ліни Костенко „Кобзареві". „Закінчено цю святочну програму величним „Заповітом".

Маруся Д. Решітник

Вийшла...

(Закінчення зі стор. 1)

ким віршоскладанням. І даремно. Поезія жіноча (якщо це справді поезія, а не римотворчість) тонка і мужня, в ній буяє стихія високих і чистих почуттів, особливом розвинене начало сповідальне, яке завжди так вабить у поезії, у громадські мотиви звучать у ній, як правило, щиро, якось особисто і інтимно. Наскрізний образ збірки Атени Пашко — образ Жінки, ніжної і сильної, незалежної і самовідданої Жінки, близької до землі, жінки — патріотки, матері їй берегині..."

Книжку цю в ціні 15-ти дол. можна набути в книгарнях, у видавництві чи його представництві: в Европі: Sučasnist, Müllerstr. 33 Rgb;. 8000 Munchen 5; у всіх інших країнах: Sučasnist (Mr. Y. Smyk) 744 Broad Str. Suite 1116, Newark, N.J. 07102-3892.

Мистець...

(Закінчення зі стор. 1)

що там знаходиться музей, меморіяльна кімната Т. Шевченка. Була в Ленінграді і школа ім. Шевченка, але її також переіменували. Вже за часів перебудови в газетах почали друкуватися заклики, щоб площу Т. Шевченка переіменувати знову на Рум'янцевську.

В Ленінграді, згідно з офіційними даними, проживає 120,000 українців, але живуть українці ще і в околицях Ленінграду, де з царських часів залишилися цілі поселення і збереглися навіть назви типу „ Криничкиˮ та інші, що мають явно українське походження. Отож українці забили тривогу й почали домагатися дозволу на побудову пам'ятника. За це Гуманюка та інших українських активістів звинувачували в націоналізмі. Однак, з поширенням перебудови, їх припинили переслідувати і до 175-річчя з дня народження Т. Шевченка на Василівському острові нарешті встановили камінь на місці майбутнього пам'ятника Великому Кобзареві.

Рік тому українська громада Ленінграду й околиці, відзначаючи Шевченківські дні у березні, зібралися на площі Шевченка на Василівському острові в Ленінграді й розпочали збірку грошей на пам'ятник. До цього часу вже зібрано 60,000 карбованців і росіяни заздрять, що українці, мовляв, багаті, бо на свої потреби російська громада не може зібрати такої суми і за кілька років. Однак це є перш за все свідченням жертвенности українців та їхньої великої любови до Т. Шевченка.

Розповідав Ф. Гуменюк багато цікавого з життя української громади в Ленінграді та про їхні намагання створити на Василівському острові своєрідний український центр, бо якраз там знаходиться Академія мистецтв, де навчався Т. Шевченко і там є той цвинтар, де він був похований. Тому українські активісти хочуть добитися приміщення для створення культурного центру і школи для українських дітей. Назвати іменем Т. Шевченка розташовані в тому районі готель і кінотеатр тощо.

Ф. Гуменюк тепер перебуває в Канаді щоб познайомитись там з українською громадою. Совєтський уряд дозволив йому виставляти свої картини на Заході не довше ніж до 15-го липня ц.р. Виставка картин Ф. Гуменюка, окрім Ню Йорку, ще відбудеться в Канаді та, можливо, в Чикаго.

Ф. Гуменюк: „Козак Мамай" (олія, 1974, 105x85 см.)

Наджібулла...

(Закінчення зі стор. 1)

про його вину вирішать „майбутні покоління".

Інтерв'ю відбувалося у двоповерховому кам'яному палаці, відомому під назвою Ґуль Гарна. Він особисто пам'ятний кабульцям тим, що в ньому дав останній бій комуністам Мохаммед Дауд, який скинув Загір Шаха у 1973 році, а в 1978 році сам став жертвою марксистського перевороту. Наджібулла показав Бернсові замкнену кімнату, в якій Дауд застрілився разом зі своїми близькими.

За Наджібуллою невідступно ходили одягнуті у військову форму охоронці з автоматами. При в'їзді у палац у Бернса уважно перевірили навіть ручку і бльокнот, шукаючи заховану бомбу. Американський журналіст нагадує, що три попередники Наджібулли стали жертвами замахів, а четвертий — Бабрак Кармаль, правдоподібно, перебуває в СССР на узбережжі Чорного моря у клініці практично під домашнім арештом.

Наджібулла заперечував в інтерв'ю, що він і його колеги марксисти. Він заявив, що комуністичний переворот 1978 року був подією „національно-демократичного характеру", але на перших стадіях владу захопили екстремісти. Наджібулла дуже здивував Бернса тим, що відмовився відстоювати совєтську інтервенцію: „Була присутність совєтських військ помилкою чи ні, це ми також залишимо на суд історії", — зауважив афганський диктатор.

ДЕРЖАВНА РАДА Польщі прийняла рішення, що 33 кандидати в парлямент від Комуністичної партії і контрольовані нею організації, які не змогли дістати 50 відсотків голосів виборців у недавніх виборах, хоч і виступали без конкурентів, не будуть висувати свої кандидатури у повторному турі голосування, що повинні відбутися у найближчу неділю. В цю групу входять високопоставлені партійні і державні діячі — голова Ради міністрів Польщі Мєчислав Раковський, міністер внутрішніх справ генерал Чеслав Кіщак, міністер оборони Фльоріян Сівіцький, голова об'єднання офіційних профспілок Альфред Мєдович і член Політбюра ЦК Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії Владислав Бака. Представник уряду Збислав Риковський, виступаючи на пресовій конференції, сказав, що в найближчому часі ПОРП (правляча партія комуністів) і її союзники призначать 66 нових кандидатів замість тих, які потерпіли поразку — по два кандидати на кожне місце. Таким чином, уже тепер відомо, що деякі члени вищого партійного керівництва Польщі залишаться без депутатських мандатів.

РЕЧНИКИ АГЕНЦІЙ охорони довкілля заявили, що сотні американських озер, рік, річок, потоків і прибережних вод є занечищені отруйними хемікаліями до такого рівня, що починають загрожувати водній рослинності і тваринності. У співпраці з поодинокими стейтами Агенція охорони довкілля вперше змогла докладно визначити котрі саме ріки, озера чи прибережні води є найбільше занечищені отруйними хемічними відпадками, але ще більш важливим є те, що їм вдалося дослідити, котрі саме фабрики і заводи є спричинниками цього лиха.

У ВІВТОРОК, 13-ГО ЧЕРВНЯ ц.р., в Джерзі Сиґі, місцевості де знаходиться Головна Канцелярія УНСоюзу і видавництво „Свобода" відбулися додаткові вибори на пост посадника, бо в міських виборах — 9-го травня, ні один з кандидатів не отримав абсолютної більшости голосів. Одним з кандидатів був колишній посадник Джералд МекКенн, а другим негр і президент теперішньої Міської управи Глен Каннінґгем, переможцем вийшов Дж. МекКенн. Новообраний 39-літній посадник за фахом книговод, приобіцяв у своїй виборчій промові розв'язати проблему бездомних, зменшити видатки Міської управи, знизити міські податки власникам нерухомого майна і зайнятися ліквідацією злочинств.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановано такі турніри:

8- 9-го липня — УСЦАК-Схід
12-13-го серпня — Подвійні ігри
1- 4-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
16 і 17 вересня — Пласт „Чорноморці" — Подвійна гра
7- 8-го жовтня — КЛК.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ТЕОДОЗІЯ КРИМІНЕЦЬ, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш. померла 25-го квітня 1989 року на 70-му році життя. Народжена в липні 1918 року в селі Доброгошів, Україна. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку мужа Андрія, сина Богдана, чотири сестри і двох братів в Україні. Похорон відбувся 27-го квітня 1989 року на цвинтарі св. Ядвіги в Дірборн Гайтс, Миш.
Вічна Їй Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

МАРІЯ ПЕТРУСИК, член УНС Відд. 461-го ім. Івана Мазепи в Велланд, Онт., померла 3-го травня 1989 року на 46-му році життя. Нар. 28-го листопада 1943 року у Велланд. Членом УНС стала 1985 року. Залишила у смутку мужа Богдана, сина Тараса і дочку Тетяну. Похорон відбувся 5-го травня 1989 року на цвинтарі Святого Хреста у Велланд, Онт. Канада.
Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ВІРА ПЕЧЕНЮК, член УНС Відд. 301-го ім. Дмитра Вітовського в Блюмінгдейл, Ілл., померла 9-го травня 1989 року на 91-му році життя. Нар. 1897 року в Україні. Членом УНС стала 1961 року. Залишила у смутку дві дочки: Інну з мужем Петром і Софію з мужем Миколою та внуків Андрія з дружиною Джуді та Володимира та ближчу і дальшу родину в Америці й на україні. Похорон відбувся 12-го травня 1989 року на цвинтарі св. Андрія в Блюмінгдейл, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!

Секретар.